

DEONTOLOGISCHE CODE MANDATARISSEN STAD ZOTTEGEM

ARTIKEL 1: TOEPASSING

De deontologische code is van toepassing op:

- Alle zittende lokale mandatarissen van de stad. Voor Zottegem zijn dit:
 - de voorzitter van de gemeenteraad;
 - de gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn;
 - de leden van het bijzonder comité van de sociale dienst;
 - de burgemeester;
 - de schepenen.
- Hun persoonlijke medewerkers (kabinets- en fractiemedewerkers)
- Vertrouwenspersonen
- Derden handelend in opdracht van of ondersteunend aan de mandataris (met uitzondering van de medewerkers van het lokaal bestuur zelf)

Lokale mandatarissen passen de code toe zowel voor mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hieruit voortvloeiende mandaten. Indien een mandaat namens de stad wordt opgenomen door een extern persoon, zal bij diens aanstelling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven

Als hierna wordt verwezen naar de gemeenteraad(sleden) wordt(en) daar ook de (leden van de) raad voor maatschappelijk welzijn en het bijzonder comité van de sociale dienst onder verstaan.

ARTIKEL 2: VOORKOMEN VAN (DE SCHIJN VAN) BELANGENVERMENGING EN CLIENTELISME

Art. 2, §1.

Een lokale mandataris staat in al zijn handelen, in het besluitvormingsproces en in het contact met burgers, steeds in dienst van het algemeen belang.

Hij/zij mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang, noch voor het persoonlijk belang van een ander persoon of het belang

van een organisatie waarbij hij/zij een directe of indirecte betrokkenheid heeft.

Art. 2, §2.

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging (en de schijn ervan) tegen. Dit betekent dat:

- Een lokale mandataris de in de regelgeving bepaalde met het ambt onverenigbare functies niet vervult (DLB, art. 10);
- Een lokale mandataris erover waakt geen verboden handelingen uit te voeren of verboden overeenkomsten aan te gaan (DLB art. 27);
- Een lokale mandataris niet deelneemt aan een bespreking en stemming, noch probeert het proces van besluitvorming in een andere fase te beïnvloeden, wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt (DLB art. 27, Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, Burgerlijk Wetboek art. 1596);
- Een lokale mandataris bij contacten met de burger het algemeen belang vooropstelt en niet de schijn wekt dat door politieke tussenkomst particuliere belangen (kunnen) begunstigd worden (cliëntelisme).

Art. 2, §3.

Een lokale mandataris vervult de rol van aanspreekpunt en informatiebemiddelaar voor de burger steeds op een neutrale basis, zonder persoonlijke bevoordeling van een of meerdere burgers in een dossier of zelfs het wekken van de schijn daarvan. Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden. Bespoedigingstussenkomsten of begunstigingstussenkomsten, die ongelijke behandeling van burgers inhouden, zijn verboden. Tussenkomsten om kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie te verhogen bij instanties die instaan voor selecties, zijn verboden.

Art. 2, §4.

Ter voorkoming van overschrijding van de onder art. 2, §1 en art. 2, §2 beschreven normen, engageren alle mandatarissen zich tot het aanleveren en up-to-date houden van de volgende gegevens bij de algemeen directeur

- Een lijst van alle betaalde en onbetaalde mandaten en bestuurlijke nevenfuncties;
- Een lijst waarin zijn opgenomen: de substantiële financiële belangen (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.

De aangelegde lijsten zijn op aanvraag door de lokale mandatarissen in te kijken bij de algemeen directeur en zijn openbaar. De algemeen directeur of een

<p>personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst van gemelde mandaten en belangen.</p>
<p>ARTIKEL 3: TEGENGAAN VAN ONEIGENLIJKE BEINVLOEDING EN DE SCHIJN ERVAN</p>
<p>Art. 3, §1.</p> <p>Een lokale mandataris mag zijn invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door, noch aanbieden voor geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem gegeven of beloofd werden.</p>
<p>Art. 3, §2.</p> <p>Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van beïnvloeding en partijdigheid tegengaan. De mandataris doet dit door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen geschenken, diensten of andere voordelen te aanvaarden, behalve die van een geringe geldwaarde (zoals een bloemetje) waarbij het beeld van beïnvloeding minimaal is; - Niet in te gaan op uitnodigingen betaald door anderen, behalve als deze direct relevant zijn voor de goede invulling van het ambt, functioneel zijn opgezet en van (relatief) beperkte waarde zijn. Bovendien houdt de mandataris rekening met de timing en context waarbinnen de uitnodiging wordt gedaan, met het doel de schijn van beïnvloeding te minimaliseren. Werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door anderen worden betaald, worden slechts bij hoge uitzondering geaccepteerd en wanneer het bezoek aantoonbaar van belang is voor de stad en de schijn van corruptie of beïnvloeding minimaal is. Van dergelijke werkbezoeken wordt altijd (schriftelijk) verslag gedaan aan de raad.
<p>Art. 3, §3.</p> <p>Het geven van geschenken aan, dan wel het uitnodigen van derden gebeurt nooit in eigen naam, maar altijd in naam van het lokaal bestuur. Daarbij zal men er steeds waakzaam voor zijn alle vormen van partijdigheid, bevoordeling en/of uitsluiting te vermijden. Lokale mandatarissen mogen occasioneel en op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector, zonder enige tegenprestatie te beloven of te leveren.</p>
<p>Art. 3, §4.</p> <p>Ter bevordering van de transparantie en het voorkomen van enige schijn van beïnvloeding, spreken de mandatarissen onderling af dat:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Geschenken met een meer dan geringe geldwaarde die toch bij een mandataris in het bezit komen, worden gemeld aan de algemeen directeur. De mandataris meldt het hoe dan ook wanneer een geschenk op het thuisadres wordt afgeleverd. De algemeen directeur registreert de giften en geeft ze in alle transparantie een bestemming binnen het lokaal bestuur. Buitensporige geschenken worden alsnog teruggestuurd; - Uitnodigingen die bestemd zijn voor de gehele gemeenteraad, door de gemeenteraad worden beoordeeld. Het is de raad als geheel die de uitnodiging accepteert dan wel afwijst.
ARTIKEL 4: VERANTWOORD GEBRUIK VAN FACILITEITEN EN MIDDELEN VAN HET LOKAAL BESTUUR
<p>Art. 4, §1.</p> <p>Een lokale mandataris gebruikt de voorzieningen en eigendommen van het lokaal bestuur niet voor privé- of partijdoeleinden, tenzij hiervoor de stemming is verleend via het College van Burgemeester en Schepenen.</p>
<p>Art. 4, §2.</p> <p>Lokale mandatarissen gaan verantwoord en op een sobere wijze om met de publieke middelen en vergoedingen die tot hun beschikking staan.</p>
<p>Art. 4, §3.</p> <p>Een lokale mandataris houdt zich aan de regels over onkostenvergoedingen zoals vastgesteld in het huishoudelijk reglement.</p>
<p>Art. 4, §4.</p> <p>Lokale mandatarissen die gebruik maken van de onkostenvergoedingen leggen hier op een transparante wijze en volgens de afgesproken procedure verantwoording over af.</p>
ARTIKEL 5: ZORGVULDIGE OMGANG MET INFORMATIE
<p>Art. 5, §1.</p> <p>De lokale mandataris bewaakt het geheime karakter en de vertrouwelijkheid van informatie. Dit betekent dat de mandataris:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Het beroepsgeheim eerbiedigt wanneer hij/zij kennisneemt van geheime informatie (Strafwetboek, art. 458); - Zich gebonden weet door de geheimhoudingsplicht voor de feiten, meningen en overwegingen gedeeld tijdens een besloten vergadering (DLB, art. 29, §4); - Vertrouwelijke aspecten van offertes en technische of commerciële geheimen niet bekendmaakt (Wet van 17 juni 2013, art. 10, §2); - Een uitzondering kan worden gemaakt wanneer de wet de openbaarheid voorschrijft (Bestuursdecreet, artikel II.26 e.v.).
<p>Art. 5, §2.</p> <p>Lokale mandatarissen gaan discreet en voorzichtig om met de informatie waartoe zij toegang hebben. Dit houdt onder andere in dat de mandataris:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet communiceert over (nog) niet openbare informatie; - Feiten en omstandigheden ten aanzien van derden in de juiste context plaatst; - Brieven niet openbaar maakt en e-mails niet doorstuurt wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen; bij twijfel wordt expliciete toestemming gevraagd.
<p>Art. 5, §3.</p> <p>Lokale mandatarissen gebruiken de informatie waartoe zij toegang hebben vanuit hun ambt nooit voor het eigen belang of voor het persoonlijke of zakelijke belang van derden. Informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft, die de goede werking van de administratie kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag niet worden doorgegeven.</p>
<p>Art. 5, §4.</p> <p>Lokale mandatarissen zijn open en eerlijk over de redenen en inzichten op basis waarvan zij hun stem uitbrengen.</p>
<p>Art. 5, §5.</p> <p>Voor de eenduidigheid en transparantie over informatieaanvraag, -ontvangst en -deling spreken de lokale mandatarissen af dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Communicatie die verband houdt met de concrete afhandeling van dossiers, steeds via hun officieel e-mailadres verloopt. Deze communicatie wordt ingeschreven in het register van het lokaal bestuur;

<p>- De beroepen op het inzagerecht door een mandataris steeds worden vermeld in een apart register, zodat het voor alle mandatarissen helder is welke informatie is gevraagd en is verleend.</p>
<p>ARTIKEL 6: RESPECTVOLLE OMGANG MET ANDEREN</p>
<p>Art. 6, §1.</p> <p>Lokale mandatarissen gaan op respectvolle wijze om met elkaar, de algemeen directeur en andere personeelsleden, evenals met de burgers, in woord, gebaar en geschrift. Zij richten zich tot elkaar, de leden van het college, de algemeen directeur en de andere personeelsleden op een correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal als schriftelijk, inclusief de elektronische communicatie.</p>
<p>Art. 6, §2.</p> <p>Lokale mandatarissen zaaien geen twijfel over elkaars integriteit. Zij erkennen en bevestigen elkaar actief in hun streven naar het dienen van het algemeen belang vanuit hun ambt, rol en politieke kleur.</p>
<p>Art. 6, §3.</p> <p>Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.</p>
<p>Art. 6, §4.</p> <p>Een lokale mandataris staat op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers, zonder onderscheid van geslacht, geaardheid, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.</p>
<p>Art. 6, §5.</p> <p>Bij onenigheid in de onderlinge omgang of de gang van zaken tijdens of buiten vergaderingen gaan mandatarissen, mogelijk onder begeleiding, in eerste instantie het gesprek aan met elkaar.</p>
<p>ARTIKEL 7: NALEVING EN HANDHAVING</p>

<p>Algemene Principes Naleving en Handhaving: Alle mandatarissen passen de volgende principes toe bij de naleving en handhaving van de code:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De handhaving is onpartijdig. Alle partijen en mandatarissen onderschrijven de code. Er wordt geen partijpolitiek gevoerd op deontologie; - Vermoedens van schendingen worden niet publiek gemaakt. Zolang het slechts een onderzoek vermoeden betreft, wordt het buiten de publiciteit gehouden. Pers, sociale media of de raadszaal zijn niet de juiste plaatsen om vermoedens te uiten; - De vermeende schender wordt met zorg behandeld. Dit omvat de vorige principes, maar vraagt ook een vlotte afhandeling van de procedure met een heldere eindspraak. Binnen de procedure zelf wordt er zorg voor gedragen dat de vermeende schender zich goed kan verdedigen.
<p>ARTIKEL 8: HET VOORKOMEN VAN MOGELIJK SCHENDINGEN</p>
<p>Art. 8, §1.</p> <p>Advies inwinnen bij twijfel over het eigen handelen. Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een eigen handeling een overtreding van de code zou kunnen zijn, moet dit bespreekbaar gemaakt kunnen worden. Dit kan binnen de eigen fractie, met een collega-mandataris, met de algemeen directeur of eventueel met een externe deskundige, zoals een medewerker van de VVSG.</p>
<p>Art. 8, §2.</p> <p>Waarschuwen bij twijfel over het handelen van een andere lokale mandataris. Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon, mogelijk met het advies om informatie in te winnen bij de algemeen directeur (of het personeelslid dat door de algemeen directeur hier toe werd aangewezen).</p>
<p>ARTIKEL 9: HET SIGNALEREN VAN VERMOEDENS VAN SCHENDINGEN (START FORMELE PROCEDRUE BINNEN HET LOKAAL BESTUUR)</p>
<p>Art. 9, §1.</p> <p>Wanneer een lokale mandataris eraan twijfelt of een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kaart de mandataris dit bij voorkeur aan bij de mandataris in kwestie. Indien er goede redenen zijn om dit niet te doen, dan kan de mandataris de kwestie voorleggen aan de algemeen directeur.</p>
<p>Art. 9, §2.</p>

Al dan niet na het gesprek met de algemeen directeur (of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen), wanneer het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van de gemeenteraad en aan de algemeen directeur die samen een vooronderzoek doen onder mandaat van de deontologische commissie. De algemeen directeur kan een personeelslid aanwijzen om dat in zijn/haar plaats te doen.

ARTIKEL 10: DEONTOLOGISCHE COMMISSIE SAMENSTELLING, BEVOEGDHEID EN WERKING

Art. 10, §1.

Samenstelling: De gemeenteraad richt een deontologische commissie op.

- Het aantal leden bedraagt 1 per fractie en evenveel als het aantal fracties in de gemeenteraad, aangevuld met de voorzitter van de gemeenteraad, die wordt toegevoegd als voorzitter van de deontologische commissie;
- Onafhankelijke raadsleden zijn geen onderdeel van een fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie;
- Bij aanmelding van meer dan één fractielid beslist de raad welk fractielid zal zetelen;
- Iedere fractie draagt één of meer plaatsvervangers voor. Gaat het om een mogelijke schending door een lid van de commissie, dan wordt het lid tijdens de hele procedure vervangen door een plaatsvervanger in de volgorde van voordracht. Gaat het om een mogelijke schending door de voorzitter, dan wordt de voorzitter vervangen conform artikel 7, §5, derde lid van het Decreet Lokaal Bestuur;
- De leden van de deontologische commissie zijn lokale mandatarissen uit het eigen lokaal bestuur. Alleen in het geval van een eenmansfractie kan deze fractie overgaan tot het selecteren van een mandataris van een andere fractie dan wel een niet-raadslid;
- Elke fractie wijst het mandaat in de commissie toe met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad;
- De leden van de deontologische commissie leggen een vertrouwelijkheids- en neutraliteitsverklaring af;
- De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig wordt geacht. De inschatting of dit nodig is wordt bij de algemeen directeur gelegd, die hierin zelfstandig kan handelen;
- De algemeen directeur vervult de rol van secretaris in de deontologische commissie en voert onder mandaat van de commissie de ontvankelijkheidstoets en het vooronderzoek uit, mogelijk ondersteund door interne en/of externe specialisten. Wanneer de algemeen directeur zelf betrokken is bij een melding, dan wel om legitieme redenen geen rol kan spelen in het proces, zal deze worden vervangen door het daartoe aangewezen personeelslid. Het vooronderzoek kan indien noodzakelijk ook extern worden gevoerd.

Art. 10, §2.

Bevoegdheid:

<ul style="list-style-type: none"> - Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door een mandataris; - Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan of op de toepassing van de code op een voorliggend vraagstuk; - Het ontplooiën van initiatieven en opleidingen ter sensibilisering op thema's rondom integriteit, deontologie en de deontologische code. 	<p>Art. 10, §3.</p> <p>Werking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op; - De commissie wordt bijeengeroepen wanneer dat nodig is conform art. 8 van deze code. De voorzitter is daarenboven gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar leden; - De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd; - De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda; - De bezorging van de oproeping, de agenda en de dossier gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt in de raad, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissie deze oproep, agenda en dossiers ontvangen; - De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.
ARTIKEL 11: HET DUIDEN EN ONDERZOEKEN VAN VERMOEDENS VAN SCHENDINGEN	
<p>Art. 11, §1.</p> <p>Ontvankelijkheid.</p> <p>De raadsvoorzitter en de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) beschikken over een termijn van 30 dagen om de ontvankelijkheid van de melding te onderzoeken.</p> <p>Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) besluiten dat de melding onontvankelijk is dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover geïnformeerd.</p>	

Is de melding ontvankelijk dan onderzoekt de commissie de melding. Vanaf dit moment start het formele handhavingproces onder mandaat van de deontologische commissie. Het onderzoek naar de gegrondheid van de melding wordt uiterlijk binnen de 30 kalenderdagen na de ontvankelijkheidsverklaring van de melding afgerond.

Een melding is ontvankelijk wanneer aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De melding betreft een individuele (zittende) lokale mandataris;
- Het staat vast dat het gaat om een vermoedelijke schending van de deontologische code (en niet bijvoorbeeld om een schending binnen de privésfeer);
- De melding is voldoende betrouwbaar en concreet (er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron(nen) en de feitelijkheid van de melding);
- De melding is in alle redelijkheid mogelijk om te onderzoeken en heeft onderzoek nodig.

De periodes van dertig dagen worden geschorst van 1 juli tot en met 31 augustus.

Art. 11, §2.

Bijeenroeping. De voorzitter van de deontologische commissie roept de commissie bijeen binnen de vijf dagen na de ontvankelijkheidsverklaring van de melding .

Art. 11, §3.

Onderzoek. De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans zich te laten horen. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden. Niemand kan daartoe verplicht worden.

Art. 11, §4.

Advies. Na het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt op de eerstvolgende nuttige gemeenteraad na het afronden van het onderzoek. De wijze van communiceren vanuit de gemeenteraad over de zaak is onderdeel van het advies van de deontologische commissie.

ARTIKEL 12: HET ZICH UITSPREKEN OVER SCHENDINGEN (EINDE FORMELE PROCEDURE)

Enkel de gemeenteraad kan zich uitspreken of een mandataris van de gemeente/het OCMW een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie. Als de raad beslist om af te wijken van het advies dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden vooraleer de raad ten gronde besluit.

Wanneer de gemeenteraad vaststelt dat deze code geschonden werd door een mandataris van de gemeente, dan kan de raad:

- Het gedrag van de mandataris uitdrukkelijk afkeuren;
- Vragen dat de mandataris zich publiekelijk verontschuldigt;
- Beslissen een melding te doen bij het parket of Audit Vlaanderen;
- Bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de mandataris een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen.

ARTIKEL 13: EVALUEREN VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst advies aan de deontologische commissie. Daarbij wordt o.a. bekeken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of ze nageleefd wordt.